
Solna 2025-01-22

Svar på interpellation från Marcus Willershausen (L) om att läskrisen måste vändas

Jag vill återigen börja med att tacka för interpellationen som ger oss tillfälle att debattera den viktigaste frågan för oss i Solnakoalitionen. Skolan. I Solnas kommunala skolor arbetar vi sedan länge med läsning i fokus.

Interpellanten ställer följande frågor:

- *Hur avser skolnämnden arbeta för att förbättra läsförståelsen bland kommunens yngre och på våra skolor?*

Solna stads skolor följer elevernas läsutveckling noga genom bland annat verktyget Lexplore. Målet med testet är att tillhandahålla ett objektiva mått på elevernas läsförmåga så att skolan kan följa alla elevers läsutveckling, sätta in stöd för de elever som behöver det och överblicka hur behoven ser ut på olika nivåer. Elever med extra behov av stöd erbjuds bland annat extra lästräning på fritidshemstid och stöd av speciallärare.

Skolorna arbetar aktivt med att utveckla och stimulera undervisningen så att elevernas motivation till att läsa är god. Barn- och utbildningsförvaltningen har fått ökat statsbidrag och genom det har inköp av analoga böcker, så som skönlitteratur gjorts. Detta för att bland annat främja elevernas läsförmåga. Det pågår även ett aktivt samarbete med skolbiblioteket för att arbeta

framåt med läsningen. Under året utvecklar vi också samarbetet mellan Solna stadsbibliotek och skolbiblioteken i de kommunala skolorna.

Eleverna i årskurs F-3 har tillgång till iPads som vid behov kan användas som ett kompensatoriskt verktyg. För elever som har funktionsnedsättning, kan det digitala verktyget vara ett viktigt stöd för exempelvis kontroll av textens utseende och form. Det görs även ett aktivt arbete med övergång från förskola till skola med att fortsätta främja läsförmågan då läsningen börjar redan innan skolgången.

- *Används "lyssneläsning" i Solnas skolor?*

Sommarjobsprojektet "Läsa äger" är ett av flera läsprojekt som har genomförts i Solna stad. Ungdomar erbjuds att sommarjobba med högläsning för de yngre barnen fritids. Detta för att skapa nyfikenhet och läslust för barn på låg- och mellanstadieskolorna under sommarlovet. Syftet med projektet är att barnen på sommarfritids ska få möjlighet att möta äldre barn som inspirerar till läsning under sommarlovet. På så sätt kan intresse och motivation ökas hos de yngre barnen så att de fortsätter att läsa och därmed utvecklar sin läsförmåga. Högläsning ger också tillfälle för barnen som lyssnar att diskutera och reflektera över texten och därmed öka sin förståelse av det skrivna.

Utöver detta har flera läsprojekt genomförts i skolorna för att öka elevernas läsförmåga. Följande är några av flera exempel:

- Intensivläsning efter varje screeningperiod där eleverna högläser för varandra under tre veckor.
- Förvaltningen träffar ambassadörerna i Lexlore tre gånger per år där vi diskuterar och analyserar läsning i våra skolor.
- Läsprojekt på Ulriksdalsskolan och Bergshamraskolan, där eleverna ska läsa en kvart om dagen.
- Läsfrämjande projekt på Tallbackaskolan tillsammans med biblioteket och Skapande skola. Eleverna i årskurs 4 fick också arbeta med en illustratör och ta fram en bok.
- Kompetensdelning för läraren på Kvalitetsdagen under höstlovet då förstelärarna delar med sig av framgångsrik undervisning inom området.

Det görs alltså olika satsningar och läsprojekt bedrivs kontinuerligt, både utanför och inom ordinarie undervisning. Genom att lära sig läsa fastän det ibland tar emot i början, stärker barnet sin koncentrationsförmåga och blir bättre på att minnas saker.

- *Avser skolnämnden att genomföra några förändringar av användningen av digitala enheter och läromedel i undervisningen i Solnas skolor?*

Solna stads skolor arbetar i enlighet med läroplanen och digitala verktyg är ett av flera verktyg som används i utbildning och undervisning. Det är av vikt att poängtera att de digitala verktygen är ett komplement då både digitala och analoga läromedel används och behövs för att kunna genomföra olika moment utifrån elevernas behov och i linje med läroplanen.

Digitala verktyg används även för att förbereda elever för att kunna genomföra de digitala nationella prov som infördes i Sverige under 2024.

Slutligen vill jag understryka att de främsta verktyg som används i undervisningen i Solnas kommunala skolor är penna, papper och läroböcker i pappersform.

Eva Eriksson (S)

Skolnämndens ordförande

Interpellation

Till: Skolnämndens ordförande Eva Eriksson

Ämne: Läskrisen måste vändas

Skolans grunder är att lära elever läsa, räkna och skriva. I alltför hög grad misslyckas den svenska skolan med den uppgiften och använder samtidigt rent kontraproduktiva metoder i undervisningen.

Svenska toppuniversitetet varnar för att studenter på eftertraktade program inte kan läsa kurslitteratur. I flera fall har lärosäten tvingats lägga in läs- och skrivövningar i utbildningen. Internationella undersökningar visar att en fjärdedel av grundskoleeleverna inte besitter grundläggande läsförståelse. Sverige befinner sig i en allvarlig läskris. Vi riskerar att få en generation funktionella analfabeter.

Ovetenskapliga metoder så som "lyssneläsning" har etablerat sig i grundskolor. Elever lyssnar på, istället för att läsa, böcker. I en undersökning av tidningen Ämnesläraren uppger hälften av de tillfrågade lärarna att de har elever som tillåts lyssneläsa. Det är ett stort svek mot de barn som hade tjänat mest på ordentlig lästräning. Forskningen är tydlig: att lyssna kan inte ersätta läsandet.

Samtidigt har skärmar intagit en alltför framträdande roll i det svenska utbildningssystemet. Allt längre ned i åldrarna används läsplattor, datorer, mobiler och andra skärmar som en ersättning till traditionell pedagogik med papper och penna och riktiga böcker. Det försämrar koncentrationen, leder till sämre inläring och gör våra unga mindre redo att stå på egna ben.

Mer måste göras på lokal som nationell nivå för att vända utvecklingen.

Därför har jag följande frågor:

Hur avser skolnämnden arbeta för att förbättra läsförståelsen bland kommunens yngre och på våra skolor?

Används "lyssneläsning" i Solnas skolor?

Avser skolnämnden att genomföra några förändringar av användningen av digitala enheter och läromedel i undervisningen i Solnas skolor?

Marcus Willershausen, Liberalerna